

KOMPLIMENTI U TURSKIM DARAMAMA

Merima GRABČANOVIĆ

Tuzla Üniversitesi, Felsefe Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Tuzla / Bosna Hersek

Ključne riječi: Pragmatika, učtivost, kompliment, drama

SAŽETAK

Pragmatika je naučna disciplina koja se bavi isključivo upotrebom jezika u komunikaciji. Tačnije, ona proučava komunikativna sredstva kao što su: na koji način čovjek daje i prima saopštenja i od čega komunikacija zavisi u određenoj situaciji. Učtivost nas uči kako da budemo pažljivi prema ljudima oko nas. Ovo je zapravo primjer pozitivne učtivosti. Pozitna učtivost olakšava nam prijatnu komunikaciju. Međutim, postoji i negativna učtivost i ona stvara neprijatnost, sukob i stres. Drama je književni oblik koji je napisan uglavnom da bi se izveo na daskama. Dramski dijalog je dosta pogodan za analizu teorije govornih činova. Dijalog u drami se znatno razlikuje od govora koji svakodnevno vodimo. Kompliment je riječ francuskog porijekla (compliment) i označava pohvalu, laskanje ili udvaranje. Za komplimente možemo reći da su najbolji primjer pozitivne učtivosti. Davanjem komplimenata činimo da se naš sagovornik osjeća bolje i ugodnije u datom trenutku. Možemo reći da je kompliment upućen sagovorniku jedna vrsta poklona koji nema materijani oblik. Da bismo razdvojili kompliment iz konteksta svakodnevnog govora, moramo uočiti pretjerivanje. Pretjerivanje daje komplimentu konačan oblik. Komplimenti su veoma bitni jer uspostavljaju bliskost sa sagovornikom i na taj način čine da se sagovornik osjeća bolje. Komplimenti se daju najčešće za izgled, zatim za postignuće, ličnost, imovinu i na odnos koji imaju sagovornici. U turskom jeziku kompliment (iltifat) ima značenje poštovanje ili uljudnost. Ljudi mogu odgovoriti na komplimente na razne načine: prihvatanje, odbijanje i izbjegavanje. Tursko društvo karakteriše pozitivna učtivost.